

Congrés “El Baix Llobregat a debat”

Taula rodona “Construcció social del Baix Llobregat”

Dimarts 3 de maig de 2016, 19 hores
Masoveria de Can Tintoré. Esplugues de Llobregat

Resum de la sessió

1. Moderador - Emilio Palacios, Fundació Utopia-Joan N. García Nieto d'Estudis Socials del Baix Llobregat: “Construcció social del territori”
 - El BL és resultat d'un procés de diàleg, comunicació i comprensió que va culminar en el constructe social que encara és.
 - Ara és el moment en que el territori pot incidir en la regulació global del sistema socioeconòmic en el marc de la dialèctica local / global. Hi ha quatre elements claus per aquesta incidència:
 - a. La mobilitat que exigeix l'economia mundial planteja al seu torn la necessitat d'arrelament.
 - b. La fugacitat del temps i les coses genera la necessitat d'identificació.
 - c. L'homogeneïtzació estandarditzada de la globalització demana diferenciació.
 - d. La globalització dels mercats dona més valor a l'economia local.
 - Tres pilars de la construcció social del territori del BL:
 - ✓ Coordinació dels actors: la construcció social del BL es produí mercès a la coordinació a escala múltiple d'actors públics i privats al voltant d'una idea i un projecte territorial.
 - ✓ Valoració dels recursos: en la construcció social del BL, el treball i el capital van jugar un paper cabdal, però, també els recursos cognitius (saber i saber ser) i d'altres recursos qualificats sense valor aparent de mercat (el territori, el paisatge, les infraestructures, el riu...).
 - ✓ Construcció col·lectiva: aliança de llarg abast de les comunitats locals, les associacions de ciutadans, els sindicats, les empreses, el tercer sector, els governs locals...
2. Ponent: Francesc Castellana, president de la Fundació Utopia-Joan N. García Nieto d'Estudis Socials del Baix Llobregat: "Sindicalisme i identitat territorial"
 - La transformació del BL s'inicià a partir dels anys 80 del segle XX.
 - El territori es va conformar mercès a la integració, voluntària o forçada, de persones nascudes al BL o vingudes d'arreu. El paper d'aquestes últimes va ser decisiu en la construcció social.
 - El moviment sindical jugà un paper clau, però també les associacions veïnals.

Membres del comitè organitzador

AEBALL, Associació d'empresaris del Baix Llobregat • AMB, Àrea Metropolitana de Barcelona • Arxiu Comarcal del Baix Llobregat • Cambra de Comerç • CECBLL, Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat • CCOO Baix Llobregat • Cinebaix • Consell Comarcal del Baix Llobregat • FavBaix, Federació d'Associacions de Veïns del Baix Llobregat • Fundació Utopia • Fundesplai • Innobaix • Llobregat Sostenible • PIMEC delegació del Baix Llobregat • Òmnium del Baix Llobregat • UGT Baix Llobregat • Unió de Pagesos • UPC, Universitat Politècnica de Catalunya del Baix Llobregat • USOC.

- La construcció social va ser el resultat de lluites personals i col·lectives.
 - Aquestes lluites estaven basades sempre en principis i valors: drets i deures democràtics, solidaritat, igualtat, reconeixement de l'altre...
3. Ponent: Josep Maria Rañé, vocal del Patronat de la Fundació Utopia-Joan N. García Nieto d'Estudis Socials del Baix Llobregat: "Sindicalisme i identitat territorial"
 - La construcció del BL es realitzà a partir de les lluites d'actors interns (25% d'atur, 50% d'atur juvenil, alt percentatge de persones sense protecció social), entre els quals, els sindicats van tenir un paper important.
 - També es construí amb la col·laboració d'actors externs (com ara, política d'àrea metropolitana).
 - Els sindicats van actuar sobre la base dels principis de negociació i pacte. En aquest sentit, el BL va ser un laboratori sindical per a la resta de Catalunya i de l'Estat.
 - Futur: necessitat de posada al dia ("aggiornamento") dels valors amb els que es construí socialment el BL.
 4. Ponent: Pura Velarde, vicepresidenta Federació Associacions de Veïns del Baix Llobregat: "Els moviments veïnals, creadors de solidaritat i identitat"
 - Els moviments veïnals són un moviment plural.
 - Com a tal, el seu objectiu és actuar de manera global i així es fa i es va fer en el moment de la construcció social del BL.
 - D'altra banda, els moviments veïnals treballen sota el principi de pertinència i amb l'idea de la necessitat de passar de la protesta a la proposta.
 - En una situació de crisi profunda com l'actual, l'objectiu principal és "no deixar a ningú fora" i perseguir els objectius marcats pel Fòrum Social de la Comarca.
 5. Ponent: Carles Barba, vicepresident de Fundesplai: "El tercer sector: el Moviment es demostra caminant"
 - La configuració de la vida comarcal es va realitzar a partir d'iniciatives de tot tipus amb l'objectiu inicial de lluitar contra la dictadura.
 - El BL es va destacar per ser un espai de llibertat, de formació, de canvi, de participació.
 - Tot això fou possible mercès a una resposta mancomunada de moviments sindicals, ciutadans i associatius, més el suport dels governs locals.
 - El paper del jovent va ser i ha de continuar sent clau.
 - El BL va aconseguir donar centralitat a la perifèria: projecció de lo local a lo nacional i arrelament front lo global.

Membres del comitè organitzador

AEBALL, Associació d'empresaris del Baix Llobregat • AMB, Àrea Metropolitana de Barcelona • Arxiu Comarcal del Baix Llobregat • Cambra de Comerç • CECBLL, Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat • CCOO Baix Llobregat • Cinebaix • Consell Comarcal del Baix Llobregat • FavBaix, Federació d'Associacions de Veïns del Baix Llobregat • Fundació Utopia • Fundesplai • Innobaix • Llobregat Sostenible • PIMEC delegació del Baix Llobregat • Òmnium del Baix Llobregat • UGT Baix Llobregat • Unió de Pagesos • UPC, Universitat Politècnica de Catalunya del Baix Llobregat • USOC.

6. Aportacions dels assistents:

- Cal reflexionar sobre: el distanciament entre ciutadania i institucions; la fragmentació actual del mercat laboral; les conseqüències del neoliberalisme; el tracte que es dóna a la nova immigració.
- Cal caminar junts (entitats, institucions, persones) en la construcció del futur; aquí rau el paper d'aquest Congrés del BL.
- Cal una identificació amb el territori (sentir-se part); compartir protagonismes a l'hora d'actuar; tenir unitat d'acció.
- Cal diàleg, negociació, acord, lluita.
- Cal mantenir les senyes d'identitat i transmetre-les al jovent i als més petits, com a ciutadans constructors de futur.

Membres del comitè organitzador

AEBALL, Associació d'empresaris del Baix Llobregat • AMB, Àrea Metropolitana de Barcelona • Arxiu Comarcal del Baix Llobregat • Cambra de Comerç • CECBLL, Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat • CCOO Baix Llobregat • Cinebaix • Consell Comarcal del Baix Llobregat • FavBaix, Federació d'Associacions de Veïns del Baix Llobregat • Fundació Utopia • Fundesplai • Innobaix • Llobregat Sostenible • PIMEC delegació del Baix Llobregat • Òmnium del Baix Llobregat • UGT Baix Llobregat • Unió de Pagesos • UPC, Universitat Politècnica de Catalunya del Baix Llobregat • USOC.